

การรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมอัตราดอกเบี้ยในกฎหมาย)

๑. หลักการและเหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และโดยที่บทบัญญัติมาตรา ๗ (อัตราดอกเบี้ยในกรณีที่ดินกรรมหรือกฎหมายมิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง) และมาตรา ๒๒๔ (อัตราดอกเบี้ยผิดนัด) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวในอัตราคงที่ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี มีการใช้บังคับมากกว่า ๙๐ ปี โดยมีได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย จึงได้เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวให้เป็นอัตราลอยตัว โดยให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศในรอบระยะเวลา ๖ เดือน โดยคำนวณจากอัตราเฉลี่ยของดอกเบี้ยในตลาดเงินบวกด้วยอัตราเพิ่มที่เหมาะสม เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยในกฎหมายมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์และสภาพเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และเพื่อสร้างความเป็นธรรมระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ในกรณีที่มีการคิดดอกเบี้ยโดยอาศัยอัตราในกฎหมาย นอกจากนี้ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหนี้เรียกดอกเบี้ยผิดนัดจากลูกหนี้ในอัตราหรือวิธีการที่ก่อให้เกิดภาระแก่ลูกหนี้สูงเกินสมควร จึงกำหนดฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ในหนี้ที่เจ้าหนี้กำหนดให้ลูกหนี้ผ่อนชำระเป็นงวด และกำหนดให้ข้อตกลงที่ขัดกับวิธีการคำนวณที่กฎหมายกำหนดมีผลเป็นโมฆะ

๒. สารสำคัญของร่างกฎหมาย

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่ดินกรรมหรือกฎหมายมิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง จากอัตราคงที่ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นอัตราลอยตัวที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศทุกหกเดือน โดยคำนวณเฉลี่ยจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือนของธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดสินทรัพย์ใหญ่ที่สุดจำนวนห้าแห่งในรอบระยะเวลา ๖ เดือนก่อนหน้า บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๑ ต่อปี ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยดังกล่าว ให้ใช้สำหรับการคิดดอกเบี้ยในรอบระยะเวลา ๖ เดือนหลังจากวันที่มีการประกาศ

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒๔ แห่งกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยผิดนัด จากอัตราคงที่ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เป็นอัตราลอยตัวโดยให้เท่ากับอัตราดอกเบี้ยตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๓ ต่อปี แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี

๒.๓ กำหนดฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ในหนี้ที่เจ้าหนี้กำหนดให้ลูกหนี้ผ่อนชำระเป็นงวด โดยหากลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ในงวดใด เจ้าหนี้อาจเรียกดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดได้เฉพาะจากเงินต้นของค้างงวดที่ลูกหนี้ผิดนัดนั้น และกำหนดให้ข้อตกลงของเจ้าหนี้และลูกหนี้ที่ขัดกับวิธีการที่กฎหมายกำหนดมีผลเป็นโมฆะ

๒.๔ กำหนดบทเฉพาะกาลให้บทบัญญัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ใช้กับการคิดดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลา ก่อนที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ

๒.๕ กำหนดบทเฉพาะกาลให้บทบัญญัติตามมาตรา ๒๒๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเพิ่มโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้กับการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในงวดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ